

Mededeelingen.

ERVARINGEN MET HERBEBOSSCHING

door

B. STOFFEL.

Het artikel over dit onderwerp door Ir. A. F. K u h n in no. 7 van dit tijdschrift heeft zeer sterk mijn aandacht getrokken omdat de mededeeling van Ir. K u h n, dat eerst het loofhout „berk-lijsterbes”, en pas later naaldhout daartusschen aan den groei moet komen, geheel overeenkomt met de natuurlijke ontwikkeling van het bosch na kaalslag in Noord-Europa, als gevolg van natuurzaaiing. Ik heb daarover meermalen in dit tijdschrift geschreven.

Méér nog dan in Noord-Europa, is op onze arme zandgronden de loofhout-struikbegroeiing noodig om de kiemplanten van het naaldhout te beschermen, de humus te verbeteren en door beschaduwing het uitdrogen van den grond tegen te gaan. Op kaalslag van den proces van humusvorming en het vasthouden van de neerslag langzaam en wanneer men niet anders doet dan de zode omleggen, zoodat deze kan uitdrogen, is de kans op bodemverbetering zeer gering.

Ik heb dezelfde ervaring als Ir. K u h n dat bij het maken van rillen, waarbij de zoden drie dik en omgekeerd gelegd worden, de loofhoutontwikkeling bevredigend blijft, de grond beter vocht houdt en de kans voor goeden naaldhoutgroei grooter is. Onze vrucht zandgronden zijn zoo verschillend van aard en van vruchtbaarheid, dat men geen algemeen recept voor boschaanleg geven kan. Een ding staat echter vast t.w. dat men vroeger jaren door het planten van uitsluitend grovedennen vele duizenden ha zandgrond tot uitputting heeft gebracht.

Het proces van humusvorming, bodemverbetering en terugkeer van een bodemfauna, kan alleen geschieden door loofhoutbeplanting.

Op onze arme zandgronden, waar geen leem voorkomt, kan bij economischen boschbouw slechts sprake zijn van opgaand naaldhout met een bodembegroeiing van loofhoutstruiken. Hoe deze ondergroeiing er moet uitzien en welke houtsoorten moeten worden geplant, is een kwestie van ervaring, door den beheerder van het bosch. Opgaande

eiken, evenmin als Amerikaansche eiken en beuken kunnen daar tot waardevolle stammen opgroeien en berken slechts op meer vochtige gronden.

Wat Ir. K u h n bedoelt met de mededeeling dat na kaalslag van goed ontwikkeld douglasbosch de grond „heruntergewirtschaftet” is kan ik niet begrijpen. Onder douglasbosch komt geen heide noch ander soort zure plantengroei, zooals onder grove dennenbosch en een herbebossching na kaalslag zal daar veel gemakkelijker zijn.

Het komt mij wenschelijk voor om proeven te nemen met het laten doorgroeien van douglas en ander soort naaldhout, in dien zin dat bij het kappen van een naaldhoutbosch, 80 tot 100 stuks van de gezondste boomen blijven staan, om met een nieuwe generatie door te groeien, voor het verkrijgen van zwaar hout.

De boschbeheerder is in staat te beoordeelen of de groei-toestand der boomen deze levensverlenging toelaat. Ik bedoel dit niet alleen uit natuurschoonoverweging, maar wel degelijk als economische factor in ons boschbedrijf.

Kaalslag of blijvend bosch (Dauerwald) zal in onze boschbouw naar omstandigheden moeten worden toegepast; alleen praktische ervaring kan hierover uitspraak doen.

DE VOORKOMING VAN SCHADE DOOR DEN REEBOK

door

A. F. KUHN.

Ook de meest verstokte tegenstander van de combinatie „Bosch en Wild” zal genieten bij 't zien van het sierlijke reewild wanneer dit door onze bosschen schijnt te zweven. Minder enthousiast is de boschbouwer als hij ziet hoe de bok zijn levensvreugde kenbaar heeft gemaakt als onze beplantingen en in het bijzonder de met zorg geplante vreemde houtsoorten heeft geveegd.

Verschillende afweermiddelen worden aangeraden en hebben wij beproefd. Z.g. „spoken” geven m.i. niets; later beproefden wij touwtjes, gedrenkt in preparaten als Stankia, Kornitol e.d. waarmee wij aanvankelijk wel eenig succes hadden doch die na veel regen niet meer werkzaam zijn. (Bovendien mag men wel terdege opletten dat de touwtjes worden verwijderd; deze verrotten niet en snoeren na enkele jaren de stammetjes in).

Daarna werkten wij met paaltjes, waarop met een krammetje een stukje prikkeldraad van ± 40 cm dat in een boog om het boompje was geslagen, werd vastgemaakt. Dit werkt wel goed; is echter zeer bewerkelijk en voor houtvesters die in wijde pantalons plegen te loopen, bedenkelijk.

Deze bezwaren vervallen bij 't gebruik van ijzeren spiralen van ± 6 windingen met een doorsnede van ± 10 cm. Deze kan men vlug om de takkransen schuiven, zijn weinig zichtbaar en kunnen na 2 jaar worden verwijderd en voor andere beplantingen worden gebruikt. Zij leenen zich het meest voor gebruik bij grooter plantsoen (vanaf 1 m hoogte) en uit den aard der zaak niet voor groote hoeveelheden. Paaltjes zijn er niet bij noodig.

Bij grootere beplantingen hadden wij veel succes met papiertjes, zooals die door firma's welke boschgereedschappen leveren, onder den naam „Verfegungsschützer” in den handel worden gebracht. Ze zijn bestreken met een lijm die alleen plakt wanneer de beide uiteinden van het papiertje tegen elkaar worden gedrukt. De bevestiging gaat daardoor zeer vlug en in de afgelopen twee jaren, dat wij ze gebruikten, waren zij afdoende om den bok af te schrikken mits men aan iederen plant minstens één papiertje gebruikt. Het is intusschen denkbaar dat de dieren aan deze etiketten zullen gaan wennen.

CRISISMAATREGELEN, DIE VERBAND HOUDEN MET DEN BOSCHBOUW.

Regeling voor looistoffen.

Het departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart maakt bekend, dat het met ingang van 7 Juni 1940 tot nader aankondiging is verboden ongeschild eikenhout van Inlandschen oorsprong te vervoeren.

Alle eikenhout, dat hier te lande wordt gekapt, moet dientengevolge ter plaatse van den kap van den schors worden ontdaan. De eikenschors wordt beschouwd als looistof in den zin van de looistoffenbeschikking 1939 no. 1 en dient te worden afgeleverd aan bij het Rijksbureau voor huiden en leder ingeschreven looistofhandelaren. Op grond van de regeling van looistoffen mogen slechts deze handelaren de schors op een vergunning van het rijksbureau vervoeren.

Indien om bepaalde technische redenen het schillen van het gevelde eikenhout ondoenlijk zou zijn, dient men zich te wenden tot de directie of de houtvesters van het Staatsboschbeheer voor het verkrijgen van de vervoervergunning van ongeschild eikenhout.

Het departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart maakt voorts bekend, dat bast van wilgenschilte en -schilthout moet worden beschouwd als looistof in den zin van de looistoffenbeschikking 1939 no. 1. Voor deze soorten bast geldt dus, evenals voor andere looistoffen het geval is, een algemeen vervoerverbod.

Het is derhalve aan niemand geoorloofd den bast te vervoeren, te be- of verwerken of voor andere doeleinden te ge- of verbruiken dan die, voor welke de directeur van het Rijksbureau voor huiden en leder uitdrukkelijk vergunning heeft verleend.

Zoo is dus het verbranden van wilgenbast ook verboden.

Voorloopig dienen schillers van wilgenhout den bast op te slaan en vervolgens te verkoopen en af te leveren aan bij het Rijksbureau voor huiden en leder ingeschreven looistofhandelaren.

Mededeelingen van de Nederlandsche Boschbouwvereniging

Het ligt in de bedoeling op Zaterdag 28 September a.s. een algemeene vergadering te houden te Wageningen. De commissie voor de voorbereiding van wetenschappelijke Boschbouw-cursussen deelt ons mede, dat dit jaar geen gewone wetenschappelijke cursus zal worden gehouden. In overleg met ons bestuur is echter besloten eenige voordrachten te houden, voorafgaande aan de algemeene vergadering.

Het programma zal vermoedelijk luiden :

Zaterdag 28 September 1940.

10 uur: Ir. S. de Waard, Ingenieur aan het Rijks-Instituut voor Brandstoffen Economie, 's-Gravenhage: „Houtgasgeneratoren in het bijzonder voor automobielen en de beteekenis er van voor Nederland”.

11 uur: Dr. G. Houtzagers, Arnhem: „Houtvoorziening voor de houtgasgeneratoren in Nederland”.

14 uur: Algemeene Vergadering.

Nadere mededeelingen omtrent een en ander zullen in de September-aflevering worden afgedrukt.

ADRESVERANDERINGEN.

Ir. H. G. Kuiperi naar: 's-Gravenhage, Mesdagstraat 22.

Ir. J. F. Smit naar: Hoenderlo, pensioen Zomerlust, Middenweg 7.

Ir. D. van der Sleesen naar: Kortenaan 4, Bennekom.

De Secretaris der Nederlandsche Boschbouwvereniging,
H. W. SCHENKENBERG VAN NIEROP.

PERSONALIA.

Met ingang van 1 Juni 1940 benoemd tot tijdelijk assistent aan de Landbouwhoogeschool (Inst. v. Boscbouwkundig onderzoek, afd. Houtteelt en Boscbbescherming) voor het tijdvak van 1 Juni 1940—1 Juni 1941 Ir. J. v a n S o e s t, l.i.

Dr. Jac. P. THIJSSSE 75 JAAR.

Op 25 Juli j.l. heeft Dr. J a c. P. T h i j s s e zijn 75sten verjaardag herdacht en wij, Nederlandsche boscbouwers, willen hierbij gaarne even stilstaan om hem onze hulde te brengen en wel voor de zeer bijzondere verdienste die aan Dr. T h i j s s e toekomt voor de wijze waarop hij de belangstelling voor de natuur bij jong en oud heeft weten te wekken.

Daarbij is het echter niet gebleven, want veel heeft T h i j s s e gedaan voor het behoud van terreinen, die uit natuurwetenschappelijk oogpunt belangrijk zijn en die gewoonlijk ook om hun natuurschoon waard zijn behouden te worden. Als secretaris van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland heeft hij op dit gebied veel goed werk kunnen verrichten en ook als lid van de Commissie van advies inzake de natuurmonumenten van het het Staatsboscbbeheer heeft Dr. T h i j s s e ons land gediend met zijn groote kennis van het Nederlandsche landschap en van de natuurwetenschappelijke waarde van bepaalde terreinen.

Dat de boscbbouw als tak van bodemcultuur, waarvan de houtproductie een eerste eisch is, niet steeds de sympathie van T h i j s s e had is bekend, doch wederzijdsch begrip en niet het minst de ontwikkeling van den boscbbouw in de latere jaren, waardoor meer aandacht wordt geschonken aan de „natuurwetenschappelijke grondslagen” heeft deze klove goeddeels overbrugd.

Wij hopen van harte dat de 75-jarige nog vele jaren op het gebied der natuurbescherming werkzaam moge blijven!

REDACTIE.